ĠRAJJIET LI SEĦĦEW FIL-FLORIANA

kitba ta' Stephen Camilleri MIA; B.Comp; B. Accty. (Hons); PGCE (Business Stud)

Bħal fi kwalunkwe post ieħor, fil-Floriana seħħew ċerti ġrajjiet interesanti li minn żmien għall-ieħor ħasdu kemm lin-nies tal-lokal kif ukoll lill-pajjiż in ġenerali. Għażilt li nikteb dwar dawn it-tliet ġrajjiet li ġraw fis-seklu tmintax u dsatax li forsi huma ftit ħafna dawk li jafu bihom jew li għadhom jiftakruhom, speċjalment dawk li huma xi ftit iżgħar fl-età.

L-Istatwa ta' San Ġwann Nepomiċenu

Ta' min jinnota li fil-kantuniera bejn Triq San Tumas u Triq Sant' Anna kien hemm statwa kbira tal-ġebel ta' San Ġwann Nepomiċenu. Din l-istatwa wieħed jista' jaraha f'ħafna ritratti antiki ta' kif kienet Pjazza Sant' Anna qabel il-gwerra, proprju minħabba l-fatt li fil-gwerra dik il-kantuniera kienet intlaqtet mill-ħbit ta' l-għadu fl-24 ta' April 1942 u qerdet id-dar li kien hemm bl-istatwa b'kollox. Din l-istatwa kienet tirrappreżenta lill-qaddis San Ġwann b'anġlu żgħir ħdejh b'subgħajh ma' ħalqu qisu qed jgħid; 'Iskot, tgħid xejn!'

L-istatwa ta' San Ġwann Nepomiċenu li kienet inqerdet fil-gwerra

San Ġwann twieled f'Nepomuk fil-Bohemia (Ċekożlovakkja) u wara li ħa l-quddiesa, ġie nomiat bħala kunsillier tar-re ta' dak iż-żmien lejn l-aħħar tas-seklu erbatax. F'dik il-ħabta kien hemm ir-riforma ta' Huss, u r-re, għalkemm kien jiġi ta' spiss imwissi mir-reġina, kien qed jitħajjar mit-tagħlim ta' Huss u kważi telaq għal kollox ir-reliġjon kattolika u ħaddan ħajja laxka u permissiva. Darba minnhom, ir-re xtaq ikun jaf mingħand il-konffessur ta' martu, Ġwanni, x'kienet qiegħda tqerr martu r-reġina. Minkejja li r-re heddu li jittorturah u joqtlu jekk ma jitkellimx Ġwanni baqa' sieket tant li r-re spiċċa biex tefgħu minn tieqa fil-kastell fix-xmara Vltava. Għalhekk San Ġwann ġie maħtur protettur tal-konfessuri u meqjus bħala 'l-Marti tas-Sigriet tal-Qrar'.

Hawnhekk wieħed jgħid x'għandu x'jaqsam dal-qaddis li għex tant żmien ilu f'pajjiż mingħajr ebda konnessjoni m'artna u mal-Floriana? Kif jgħid il-Malti: 'L-istorja tirrepeti ruħha!' U tassew hekk hu. Propju fis-17 ta' Ġunju, 1715, fil-Floriana seħħ episodju simili għal dak ta' San Ġwann.

Ma nżul ix-xemx, konfessur magħruf, Dun Ġwann Gatt kien sejjer lura lejn id-dar bil-mixi. Kif qabeż il-bieb tal-bombi raġel resaq lejh u talbu biex jgħidlu x'kienet tqerr il-mara tiegħu. Is-saċerdot spjegalu li hu ma seta' għall-ebda raġuni jikser is-sigriet tal-qrar. Madankollu, ir-raġel baqa' jinsisti u fl-aħħar ħaġġar lil Dun Ġwann għall-mewt. Ma' sbieħ il-jum, ċertu wieħed Ġustu Borg ra lil Dun Ġwann kważi mejjet fit-triq, ġabru u ħadu fid-dar ta' wieħed kavallier fil-Floriana. Dun Ġwann irrakkonta 'xkien ġralu u ftit wara miet.

Il-qattiel qatt ma nstab. Madankollu, xi snin wara

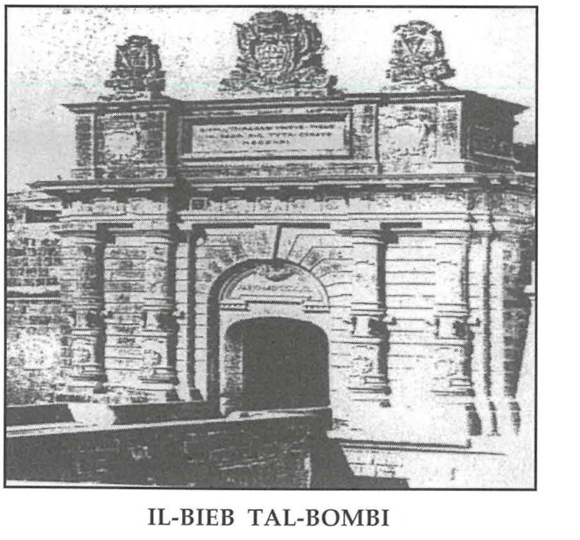
IL-BIEB TAL-BOMBI

raġel li kien qed imut fl-infermerija (illum id-Depot tal-Pulizija) talab li jagħmel stqarrija quddiem xi xhieda. Huwa stqarr li kien hu li qatel lil Dun Ġwann minħabba l-għira li kellu għal martu. Wara dan, in-nies komplew kabbru r-rispett lejn dan is-saċerdot li miet martri u ad unur tiegħu waqqfu l-istatwa ta' San Ġwann Nepomiċenu fi Triq San Tumas.

Hija ħasra li din l-istatwa qatt ma reġgħet saret. Madankollu, ta' min jgħid li fuq il-bieb tas-sagristija tal-knisja ta' San Publju, (ritratt taħt) wieħed jinnota pittura li tirrappreżenta lil San Ġwann Nepomiċenu, tifkira ta' l-istatwa li ġġarrfet bil-gwerra, li kienet tifkira ta' Dun Ġwann Gatt. Nixtieq nieħu l-okkażjoni biex inqajjem kuxjenza forsi din l-istatwa terġa' ssir mill-ġdid fl-istess post, jew x'imkien qrib, biex qatt iż-żmien ma jħassar it-tifkira ta' dan l-episodju li seħħ fil-Floriana.

L-Iskandlu taċ-Ċawla u tad-Dubbiena

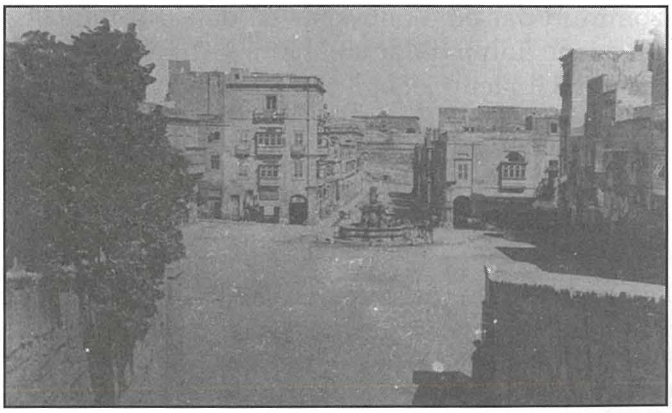

PJAZZA SANT' ANNA

Fi triq San Franġisk qabel l-aħħar gwerra kien hemm bosta kerrejjiet fejn ħafna familji kienu jgħixu f'kamra waħda kull wieħed, neqsin minn kull kumdità u f'nuqqas ta' iġene. Fortunatament, bosta minn dawn il-kerrejjiet inqerdu fl-aħħar gwerra. Waħda minn dawn il-kerrejjiet kienet magħrufa bħala "Il-Kerrejja taċ-Ċawla". "Iċ-Ċawla" kien il-laqam ta' Rożina Pace li kienet tgħix mar-raġel tagħha Nazju f'din il-kerrejja. Hi kienet ħassiela u żewġha kien ibigħ il-ħut fis-suq li fl-antik kien jarma fi Triq San Tumas. Din Rożina xebgħet taħsel, u għalkemm

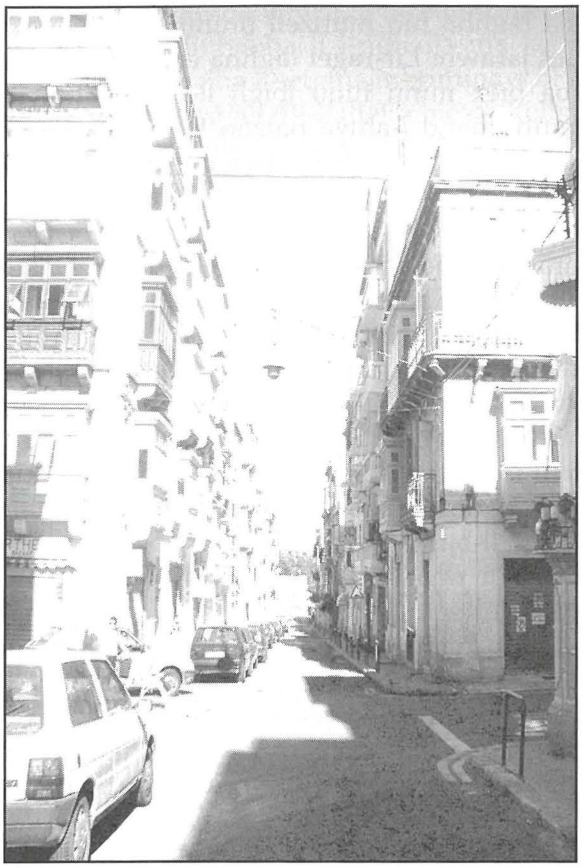

TRIQ SAN FRANĠISK

illitterata ġietha l-idea li tiftaħ bank u bdiet toffri imgħax ta' xelin (5ċ) fil-lira fil-ġimgħa - 5% fil-ġimgħa. Din kienet rata ġeneruża ħafna meta tqis li l-banek kummerċjali illum lanqas jagħtu imgħax ta' 5% fis-sena!! In-nies malajr issaħħru wara dan il-fatt u mill-ftit tal-flus li kien ikollhom, kienu jmorru u jagħtuhom liċ-Ċawla, u kienu jiġbdu l-imgħax kull ġimgħa. Il-bank taċ-Ċawla beda sejjer tajjeb ħafna, tant li ħassiela oħra tħajret tibda bl-istess attività.

Manwela Zahra, imlaqqma 'Id-Dubbiena', fetħet negozju simili mill-kamra li kellha fil-kerrejja magħrufa 'Ta' Metropoli' 31, fi Triq l-Iljun. Biex hija tikkompeti maċ-Ċawla bdiet toffri r-rata ta' 'xelin u żewġ soldi fil-ġimgħa fuq kull lira (6ċ) - 6%. Iż-żewġ banek ġibdu ħafna nies tant li kemm iċ-Ċawla u d-Dubbiena fil-kmamar rispettivi tagħhom kellhom iqabbdu l-impjegati tant kemm kellhom xogħol. Minħabba n-nuqqas ta' sigurtà u postijiet adattati fejn setgħu jerfgħu l-flus, il-liri tad-deheb kienu jinżammu f'laned tal-pitrolju ta' l-erba' galluni fejn kull min jiġi jiddepożita jista' jarahom biex iserraħ rasu mis-sigurtà ta' l-investiment tiegħu.

Iċ-Ċawla kienet iktar għaqlija mid-Dubbiena u qabbdet lil wieħed messaġġier mal-gvern, Giuseppe Meilak bħala lavrant. Dan kien jikkonvinċi lill-ħaddiema tal-Gvern, pulizija u nies oħra u huwa stess kien jeħdilhom flushom biex jiġu depożitati għand iċ-Ċawla. Minħabba f'hekk, iċ-Ċawla kienet tiftaħar li anke nies ta' klassi għolja kellhom fiduċja fil-bank tagħha. Fil-magħmudija tat-tifel tagħha, poġġiet it-

tarbija tagħha fuq munżell muniti tad-deheb biex in-nies jarawh. Lir-raġel tagħha ordnatlu bank tal-kewba biex minn fuqu jbigħ il-ħut. Dan il-bank ħadmuh għand l-aħwa Balzan li kienu mlaqqmin 'tal-Ġummar', tnejn mill-aqwa mastrudaxxi li kell-ha l-Floriana u li ħadmu l-bradella tal-vara ta' San Publju.
Sadanittant bdew jiġru qlajjiet li d-Dubbiena kienet falluta. In-nies bdiet tinġabar fi Triq l-Iljun fi kju ma jispiċċa qatt biex tiġbor il-flus lura. Ovvjament bħal kwalunkwe bank ieħor, ma setgħetx tħallas lura kollox f'daqqa, għalhekk imbarrat il-kamra tagħha sa ma intervjenew il-pulizija. Dawn ikkonfiskaw is-somma ta' Lm24,000 li għal dak iż-żmien kienet somma straordinarja. Id-Dubbiena kellha taħrab minn fuq il-bjut tal-ġirien!
Minkejja li nqala' dan it-taħwid kollu, iċ-Ċawla baqgħet tidher kalma u bdiet trodd lura bla problemi lil kull min mar jiġbor id-depożitu tiegħu. Għalhekk bdiet tiġri l-kelma li maċ-Ċawla m'hemmx proble-mi. Madankollu, kien hemm xi nies li bdew isostnu li l-bużżieqa kienet ser tinfaqa' dalwaqt.
Jingħad li fil-lejl bejn is-7 u t-8 ta' Ottubru, 1892, raġel li kien joqgħod fil-kerrejja maċ-Ċawla sema' ħafna ħsejjes ta' muniti jċekċku. Dan ittawwal mit-tieqa u ra nisa bl-għonnella jgħannqu xi ħaġa magħhom. Hu irraporta lill-pulizija iżda dawn ma ħadu l-ebda azzjoni. L-għada il-bieb taċ-Ċawla kien imsakkar u l-pulizija sabu biss tlieta u għoxrin xelin (Lm1.15)!! In-nies kollha bdew jinġabru għal flushom u kell-hom biss it-tama li jieħdu sehemhom bil-ġustizzja. Kien stmat li ċ-Ċawla kienet ħarbet b'Lm27.000.
Iċ-Ċawla u r-raġel tagħha ttellgħu l-qorti u kien hemm 174 xhud kontra u 46 favur. Dawn li kienu favur sostnew li ladarba ċ-Ċawla kienet tathom il-flus lura bdew jgħidu li ċ-Ċawla kienet onesta. Il-flus kienu insterqu, mhux miċ-Ċawla u żewġha iżda minn terzi persuni. Iċ-Ċawla kienet ħarbet minħabba li ma kellhiex minn fejn tħallas, mhux

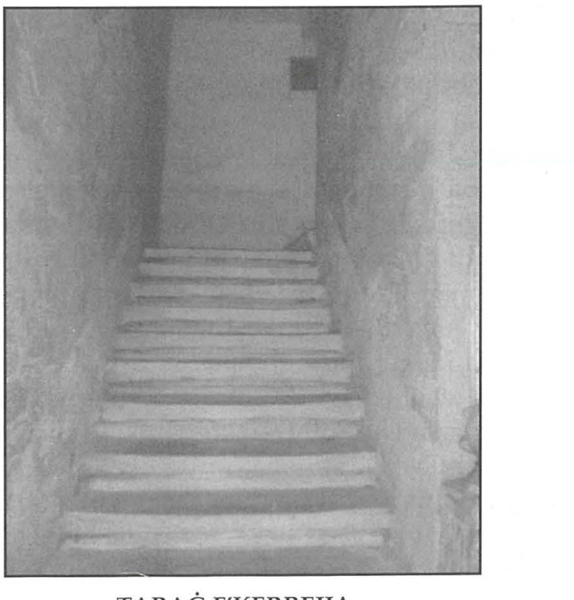

TARAĠ F'KERREJJA

għax kienet serqithom hi. Il-Ġurija ħarġet lil Rożina u lil żewġha liberati u ġew lura l-Floriana bil-Banda ta' Indri flimkien ma' ħbieb oħra jgħajtu: "Viva ċ-Ċawla l-mara onesta!'. In-nies għamlulhom ikla kbira għax ġew illiberati, madankollu ħafna mill-ħbieb taċ-Ċawla ma kinux preżenti u ħadd ma' baqa' jafdalha flusu. Għalhekk iċ-Ċawla kellha terġa' tmur taħsel l-art!!
Ta' min jinnota li kienu skandli finanzjarji bħal dawn li ġiegħlu lill-gvern jgħaddi liġijiet sabiex biex wieħed jopera negozju finanzjarju bħal bank jew assigurazzjoni irid ikollu liċenzja speċjali li llum tinħareġ mill-MFSA. Din il-liċenzja hija garanzija li dak in-negozju qed jitmexxa b'mod professjonali u qed jinżammu l-kotba kollha kif suppost.

Peppu tat-Tuttu

Fid-dar fejn illum hemm id-Dipatiment ta' l-Edu-kazzjoni fi Pjazza San Publju, oriġinarjament kien hemm l-*Università Dei Grani* li kienet tieħu ħsieb l-amministrazzjoni tal-fosos li kienu jkunu mimlijin qamħ. Fil-kantina ta' din id-dar kien jinżamm ukoll xi makkinarju li kien jintuża għall-ħażna tal-qamħ. Meta l-*Università Dei Grani* ma baqgħetx tiffunz-jona, id-dar waqgħet f'idejn il-gvern u bdiet tinkera lil nies oħrajn għal interessi privati.
Wieħed minn dawn li kera il-post kien Lorenzo Demartino, raġel sinjur li xogħlu kien dak li jsar-raf il-flus. Hu kien jgħix fid-dar ma' martu, mat-tifel ċkejken tagħhom li kellu sentejn u mas-seftura Katarina li kienet tgħix magħhom ukoll. Minħabba n-natura tax-xogħol tiegħu, is-Sur Demartino kien iżomm id-dar ammonti kbar ta' deheb u flus. Ftit nies kienu jidħlu d-dar tagħhom, fosthom is-Sinjuri Demarco li kienu joqogħdu Ħal Balzan, minħabba li n-nisa taż-żewġ familji kienu aħwa. Is-Sinjuri De-marco kellhom kuċċier impjegat magħhom jismu Peppu Attard li wkoll kien jaf bil-ġid li kellu s-Sur Lorenzo Demartino.
Darba waħda, minħabba li s-Sinjura Demartino kienet ma tiflaħx, is-Sinjuri Demarco stiednu lill-familja għal xi jiem ġewwa d-dar tagħhom f'Ħal Balzan. Ir-raġel, insista li martu tmur, madanakollu hu ma setax joqgħod hemm u jħalli d-dar weħidha

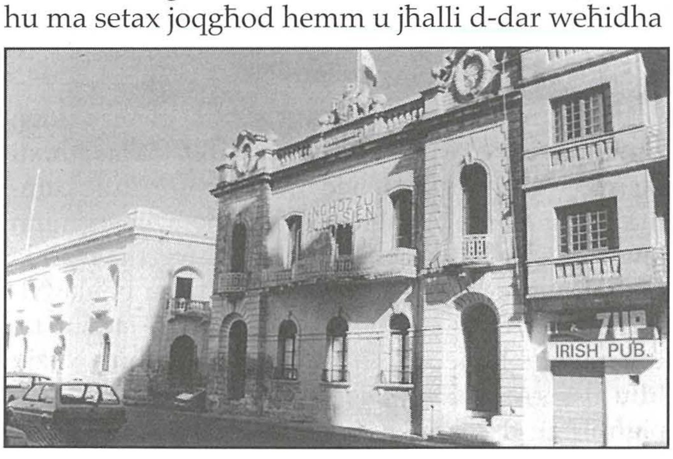

HOUSE CRAFT

għal tul ta' żmien. Hu wiegħed li jitla' Ħal Balzan xi ftit sigħat fil-għaxija, speċjalment minħabba li kien hemm il-festa ta' San Valentinu. Għalhekk fil-ħamsa ta' filgħaxija fl-1 ta' Lulju 1862, is-Sinjura Demartino u s-Sinjuri Demarco telgħu Ħal Balzan u ħallew lis-seftura Katerina, lis-Sur Lorenzo u lit-tifel id-dar il-Floriana.

Minħabba l-festa ta' San Valentinu, Peppu Attard lesta ikla għal wara l-logħob tan-nar. Fid-disgħa ta' bil-lejl, is-Sur Lorenzo Demartino tela' għal ftit sigħat Ħal Balzan ħdejn martu. Peppu talab lis-Sur Demartino biex joħroġ naqra ħa jara l-logħob tan-nar u wiegħdu li kif jispiċċa l-logħob tan-nar jirritorna lura u jlestilhom l-ikel.

Minflok ma mar għall-festa, Peppu mar jiltaqa' ma Ġamri Borg, il-Ġiġin u Giuseppe Chetcuti 'il-Krakar' li kienu qed jistennewh b'karrettun mikri. Peppu kien kuċċier prim, u t-tlieta li huma telqu b'ġirja waħda lejn il-Floriana. Ħdejn il-knisja ta' Nuzzo il-Ħamrun, il-kuċċier kien għoddu tajjar lil Girgor Galea magħruf bħala 'id-Dido', li kien il-bojja fil-ħabs dak iż-żmien. Dan, tant ħelisha ħafif li ħalef li jagħmel vendetta. Meta waslu ħdejn il-Mina tal-Lanġasa il-Floriana, ħallew il-karrettun hemm u rħewlha lejn id-dar tas-Sur Demartino bil-mixi.

Peppu ħabbat il-bieb u qal lil Katerina, li kienet waħedha mat-tifel, li s-Sinjur kien ħa jorqod Ħal Balzan u ried saqqu. Għalkemm Katerina kienet imwissija biex ma tiftaħx, minħabba li għarfet lil Peppu, fetħitlu. Il-ħallelin kienu pronti daħlu, għallqu l-Katerina u difnuha taħt saqqu. Kellhom il-ħsieb jagħmlu l-istess lit-tifel li kien xhud għad-delitt, imma Peppu talabhom biex isalvaw ħajjet it-tifel u minflok sakkruh fil-kantina tad-dar.

Huma serqu kemm sabu deheb u flus filwaqt li rħewlha lura lejn Ħal Balzan biex Peppu jservi l-ikel, imbagħad marru l-Għargħur jaħbu dak li kienu serqu. Peppu serva l-ikel u bħala skuża qalilhom li kien ittardja minħabba l-festa. Minħabba li kien sar il-ħin is-Sur Demartino, kera karrozzin u telaq lura lejn il-Floriana u sab id-dar imqallba ta' taħt fuq. Hu għajjat għall-għajnuna mingħand il-ġirien minħabba li ma seta' jsib la lil Katerina u lanqas lit-tifel. Katerina nstabet mejta, u t-tifel instab fil-kantina, b'xokk tant kbir li lanqas seta' jitkellem.

Id-delitt kexkex lil Malta kollha. Il-pulizija ma kellhomx ħlief tama waħda, dik li t-tifel jitkellem u jikxef lill-ħatjin. Membru fil-korp tal-pulizija, Jacob Psaila, bil-ħsieb li jagħmel ħbieb mat-tifel kien imur spiss id-dar tas-Sur Demartino u jintasab jilgħab mat-tifel. Darba minnhom meta t-tifel kien qed jitkellem mhux ħażin staqsieh: "min għamlilha mimmi lill-Katerina?" It-tifel kien pront u wieġeb: 'Peppu tat-Tuttu' (Peppu li jsuq iż-żiemel).

Kienet din l-informazzjoni tant mistennija mill-pulizija, li segwew lil Peppu u ndunaw li kien midħla sew tal-ħallelin magħrufin Ġiġin u Krakar li kienu jiltaqgħu fi tverna fi Strada Stretta fil-belt biex jilagħbu l-flus. Minħabba li l-pulizija ma kellhiex provi konkreti f'idejha li setgħu jinkriminaw lil Peppu u 'l sħabu, hi ħeġġet lill-ħallelin biex jitkellmu u min jitkellem titħaffiflu l-piena. Ġiġin aċċetta li jitkellem basta jkun xhud għall-kuruna. Ġiġin kixef kollox u Peppu u Krakar ġew arrestati u mressqa l-qorti. Il-ġuri beda fil-15 ta' Diċembru ta' l-1862 u fit-22 ta' Diċembru 1862, seħħet l-eżekuzzjoni tas-sentenza tal-mewt. Dak li eżegwixxa s-sentenza kien id-Dido li kien ittajjar minn Peppu waqt is-serqa. Il-ħalfa ta' vendetta li kien ħalef saret realtà. Lejlet l-eżekuzzjoni, Peppu talab maħfra lis-Sur Demartino. Dan ħafirlu u tgħannqu flimkien b'sinjal ta' maħfra.

Żgur li bħal dawn l-istejjer ta' interess li b'xi mod huma 'Furjaniżi' nistgħu nsibu ħafna aktar, minħabba li l-Floriana għandha storja ta' 'l fuq minn tliet mitt sena. Għalkemm dawn l-istejjer kienu fuq individwi, huma ta' interess partikolari minħabba li jitfgħu dawl fuq il-ħajja fil-Floriana ta' dak iż-żminijiet. Quddiem stejjer bħal dawn wieħed jirrifletti li kif il-Floriana hija post li aħna ngħixu fih illum, hekk kienet ukoll fil-passat. L-istorja għadha tinkiteb u forsi xi ħadd li qed jgħix magħna fil-Floriana illum għad jibqa' magħruf fiż-żmien li ġej. Ovvjament, wieħed jista' jibqa' magħruf għat-tajjeb jew għall-ħażin li jkun għamel. Nittamaw li jkollna ħafna aktar nies magħrufin għat-tajjeb milli għall-ħażin li jkunu wettqu f'ħajjithom!

Bibljografija

Tonna, E.S.; First Focus on Floriana, Progress Press Co. ltd.; 1967.
Tonna, E.S., Final Focus on Floriana - A collection of Essays; 1979.
Attard, Edward; Delitti f'Malta - 200 sena ta' Omiċidji 1800-2000

EMOW BAKERY
Miftuħin 24 siegħa kuljum
li jinsab fit-Triq l-Isqof Mauro Caruana,
Floriana (Quddiem il-Mużew tas-subien)
Tel: 2740 7234 - Mob: 9940 7234

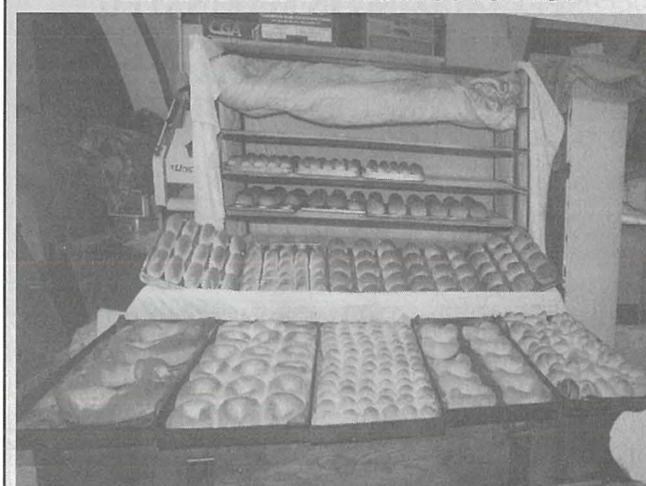

għal tul ta' żmien. Hu wiegħed li jitla' Ħal Balzan xi ftit sigħat fil-għaxija, speċjalment minħabba li kien hemm il-festa ta' San Valentinu. Għalhekk fil-ħamsa ta' filgħaxija fl-1 ta' Lulju 1862, is-Sinjura Demartino u s-Sinjuri Demarco telgħu Ħal Balzan u ħallew lis-seftura Katerina, lis-Sur Lorenzo u lit-tifel id-dar il-Floriana.

Minħabba l-festa ta' San Valentinu, Peppu Attard lesta ikla għal wara l-logħob tan-nar. Fid-disgħa ta' bil-lejl, is-Sur Lorenzo Demartino tela' għal ftit sigħat Ħal Balzan ħdejn martu. Peppu talab lis-Sur Demartino biex joħroġ naqra ħa jara l-logħob tan-nar u wiegħdu li kif jispiċċa l-logħob tan-nar jirritorna lura u jlestilhom l-ikel.

Minflok ma mar għall-festa, Peppu mar jiltaqa' ma Ġamri Borg, il-Ġiġin u Giuseppe Chetcuti 'il-Krakar' li kienu qed jistennewh b'karrettun mikri. Peppu kien kuċċier prim, u t-tlieta li huma telqu b'ġirja waħda lejn il-Floriana. Ħdejn il-knisja ta' Nuzzo il-Ħamrun, il-kuċċier kien għoddu tajjar lil Girgor Galea magħruf bħala 'id-Dido', li kien il-bojja fil-ħabs dak iż-żmien. Dan, tant ħelisha ħafif li ħalef li jagħmel vendetta. Meta waslu ħdejn il-Mina tal-Lanġasa il-Floriana, ħallew il-karrettun hemm u rħewlha lejn id-dar tas-Sur Demartino bil-mixi.

Peppu ħabbat il-bieb u qal lil Katerina, li kienet waħedha mat-tifel, li s-Sinjur kien ħa jorqod Ħal Balzan u ried saqqu. Għalkemm Katerina kienet imwissija biex ma tiftaħx, minħabba li għarfet lil Peppu, fetħitlu. Il-ħallelin kienu pronti daħlu, għallqu l-Katerina u difnuha taħt saqqu. Kellhom il-ħsieb jagħmlu l-istess lit-tifel li kien xhud għad-delitt, imma Peppu talabhom biex isalvaw ħajjet it-tifel u minflok sakkruh fil-kantina tad-dar.

Huma serqu kemm sabu deheb u flus filwaqt li rħewlha lura lejn Ħal Balzan biex Peppu jservi l-ikel, imbagħad marru l-Għargħur jaħbu dak li kienu serqu. Peppu serva l-ikel u bħala skuża qalilhom li kien ittardja minħabba l-festa. Minħabba li kien sar il-ħin is-Sur Demartino, kera karrozzin u telaq lura lejn il-Floriana u sab id-dar imqallba ta' taħt fuq. Hu għajjat għall-għajnuna mingħand il-ġirien minħabba li ma seta' jsib la lil Katerina u lanqas lit-tifel. Katerina nstabet mejta, u t-tifel instab fil-kantina, b'xokk tant kbir li lanqas seta' jitkellem.

Id-delitt kexkex lil Malta kollha. Il-pulizija ma kellhomx ħlief tama waħda, dik li t-tifel jitkellem u jikxef lill-ħatjin. Membru fil-korp tal-pulizija, Jacob Psaila, bil-ħsieb li jagħmel ħbieb mat-tifel kien imur spiss id-dar tas-Sur Demartino u jintasab jilgħab mat-tifel. Darba minnhom meta t-tifel kien qed jitkellem mhux ħażin staqsieh: "min għamlilha mimmi lill-Katerina?" It-tifel kien pront u wieġeb: 'Peppu tat-Tuttu' (Peppu li jsuq iż-żiemel).

Kienet din l-informazzjoni tant mistennija mill-pulizija, li segwew lil Peppu u ndunaw li kien midħla sew tal-ħallelin magħrufin Ġiġin u Krakar li kienu jiltaqgħu fi tverna fi Strada Stretta fil-belt biex jilagħbu l-flus. Minħabba li l-pulizija ma kellhiex provi konkreti f'idejha li setgħu jinkriminaw lil Peppu u 'l sħabu, hi ħeġġet lill-ħallelin biex jitkellmu u min jitkellem titħaffiflu l-piena. Ġiġin aċċetta li jitkellem basta jkun xhud għall-kuruna. Ġiġin kixef kollox u Peppu u Krakar ġew arrestati u mressqa l-qorti. Il-ġuri beda fil-15 ta' Diċembru ta' l-1862 u fit-22 ta' Diċembru 1862, seħħet l-eżekuzzjoni tas-sentenza tal-mewt. Dak li eżegwixxa s-sentenza kien id-Dido li kien ittajjar minn Peppu waqt is-serqa. Il-ħalfa ta' vendetta li kien ħalef saret realtà. Lejlet l-eżekuzzjoni, Peppu talab maħfra lis-Sur Demartino. Dan ħafirlu u tgħannqu flimkien b'sinjal ta' maħfra.

Żgur li bħal dawn l-istejjer ta' interess li b'xi mod huma 'Furjaniżi' nistgħu nsibu ħafna aktar, minħabba li l-Floriana għandha storja ta' 'l fuq minn tliet mitt sena. Għalkemm dawn l-istejjer kienu fuq individwi, huma ta' interess partikolari minħabba li jitfgħu dawl fuq il-ħajja fil-Floriana ta' dak iż-żminijiet. Quddiem stejjer bħal dawn wieħed jirrifletti li kif il-Floriana hija post li aħna ngħixu fih illum, hekk kienet ukoll fil-passat. L-istorja għadha tinkiteb u forsi xi ħadd li qed jgħix magħna fil-Floriana illum għad jibqa' magħruf fiż-żmien li ġej. Ovvjament, wieħed jista' jibqa' magħruf għat-tajjeb jew għall-ħażin li jkun għamel. Nittamaw li jkollna ħafna aktar nies magħrufin għat-tajjeb milli għall-ħażin li jkunu wettqu f'ħajjithom!

Bibljografija

Tonna, E.S.; First Focus on Floriana, Progress Press Co. ltd.; 1967.
Tonna, E.S., Final Focus on Floriana - A collection of Essays; 1979.
Attard, Edward; Delitti f'Malta - 200 sena ta' Omiċidji 1800-2000

EMOW BAKERY
Miftuħin 24 siegħa kuljum
li jinsab fit-Triq l-Isqof Mauro Caruana,
Floriana (Quddiem il-Mużew tas-subien)
Tel: 2740 7234 - Mob: 9940 7234